

IK DROOM, JIJ DROOMT, WIJ DROMEN

ONDERWIJS MET PLEZIER, PROFESSIONALITEIT EN PASSIE

Tekst: **Jetta Franssen, onderwijsontwerper EXOVA, met medewerking van Femke Hiemstra en Chantal van Veen (De Schutsluis).**

Het zal maar je baan zijn: minister van Onderwijs! Je kunt het nauwelijks goed doen. Nooit geld genoeg, geklaag over werkdruk en als je uiteindelijk denkt dat je alles goed geregeld hebt, zie je vanuit je torentje de hele onderwijswereld op je grasveld staan, zwaaiend met vlaggen en spandoeken, schreeuwend, zingend, met tienduizenden tegelijk. Altijd gedoe.

Voor de leraar die jaar na jaar van alles over zich heen voelt komen, valt het ook niet mee. Met enkel een hart voor kinderen red je het niet meer. De rustgevende gedachte dat de methode het allemaal goed geregeld heeft, volgens de geldende kerndoelen, was voor veel leraren lange tijd als een rots in de branding. Inmiddels lijkt die rots meer op een ijsberg die onder invloed van de onderwijsklimaatverandering steeds verder afbrokkelt, zodat je uiteindelijk als

leraar moeite moet doen om samen met je leerlingen het hoofd boven water te houden.

Hét grote item van dit moment is natuurlijk het lerarentekort. Je kunt je haast niet veroorloven om ziek te worden en als je dan de kinderen naar huis moet sturen, staan de ouders op de stoep. Logisch, maar niet wat je graag zou willen. De afgelopen decennia is het onderwijs aan alle kanten uitgekleeft, afgeperst en wat betreft kwaliteit in de (internationale) gevarenzone terecht gekomen. Steeds minder mensen zien een carrière in het onderwijs nog zitten. Dat is jammer, want leraar is een prachtig vak en dat verdient weer positieve aandacht: einde van de vrijwillige slavernij, het moet anders!

MAAR HOE DAN?

Daar zijn natuurlijk heel veel ideeën over. Iedereen vindt er wel wat van. Ook leraren. 'Ergens wat van vinden' is ook best wel werkdrukverhogend. We worden er met z'n

allen niet perse wijzer van en de kinderen ook niet. Zij zijn zo ongeveer het 'lijdend voorwerp' van het onderwijs geworden.

KIJK IN DE SPIEGEL EN BEGIN

We kunnen alles wel op het bordje van de minister blijven neerleggen, maar is het niet hoog tijd om eens in de spiegel te kijken en je af te vragen wat je zélf kunt doen om weer plezier in je werk te krijgen? Waar heb jij zelf invloed op? Ben jij die professional die weet-wat-ie-weten-moet om zelfverantwoordelijk zijn/haar werk vorm te geven? Kies jij zelf waar je beter in wilt/moet worden? Moet alles wel zo nodig 'omdat het moet' of kun jij de kostbare onderwijstijd voor jou en jouw kinderen beter besteden? Alles is mogelijk. Gewoon beginnen.

Op de Schutsluis in Blokzijl (www.deschutsluis.accrete.nl) zijn ze al gestart. Femke Hiemstra en Chantal van Veen doen hun verhaal: "Op Kindcentrum De Schutsluis in Blokzijl werken wij met een bovenbouwunit groep 5 t/m 8. Niet de leeftijd van een kind staat voorop, maar de persoonlijke ontwikkeling. Wij ervaren steeds minder werkdruk en in plaats daarvan steeds meer werkplezier. Een nauwe samenwerking is voor ons van cruciaal belang. Samen verantwoordelijk zijn voor een grote groep

leerlingen betekent: samen lessen voorbereiden, samen de oudergesprekken voorbereiden en voeren, samen reflecteren op het onderwijs en de resultaten. Deze intensieve samenwerking zorgt uiteindelijk voor een enorme werkdrukverlichting."

"Wij zien dat de leerlingen zich steeds meer competent gaan voelen. Ze werken op eigen niveau, in eigen tempo en er is niet langer sprake van een plafond in de leerstof. Tijdens de kindgesprekken besteden wij aandacht aan de executieve functies en de autonomie van de leerlingen. In de rijke leeromgeving en de lessen zijn de leerlingen ontdekkend aan het werk en krijgen binnen de domeinen die door ons zijn opgesteld alle vrijheid om hun doelen te behalen op een manier die past bij hun eigen talent/leerstijl. Elke dag sluiten we af met een evaluatieronde waarin

Een bijdrage van:

- ✓ Gepersonaliseerd leren
- ✓ Passend onderwijs
- ✓ Leerlijnen in plaats van methodes
- ✓ MATH, Expeditie Wereld, CODE26
- ✓ Eigen tempo, eigen niveau
- ✓ 21st Century Skills
- ✓ #onderwijs2032
- ✓ Continu aandacht leren leren
- ✓ Professionalisering van de leerkracht
- ✓ Motivatie, zelfsturing, samenwerking
- ✓ Onderzoekend en ontdekkend leren

kinderen hun zelfgemaakte bewijzen/creaties presenteren. De kinderen die trompet/bugelles volgen, laten ons horen wat ze geoeft hebben. Een andere groep laat een zelfgemaakt instructiefilmpje zien om het behalen van hun doel bewijzen. Afgelopen week hebben kinderen een pitch gemaakt. Presenteren gaat over iets waar ze trots op zijn, op de manier die het beste past bij hun leeractiviteit. De leerlingen raken zodoende steeds meer betrokken bij hun eigen leerproces. Zo realiseren wij voor elk kind een gepersonaliseerd onderwijsaanbod."

"Deze manier van werken vraagt creativiteit en flexibiliteit van ons als leerkracht. Wij hebben inmiddels uitgebreide kennis van de leerlijnen (Het grote rekenboek, Het grote taalboek en SLO), waardoor we onze instructies beter kunnen laten aansluiten bij het niveau van de leerling. Onze professionalisering stemmen we af op wat we zelf noodzakelijk achten. We lezen op dit moment veel over breindenken, systeemdenken van Jan Jutte en de blogs van Erna van Koeven. Kritisch zijn op ons onderwijs en dagelijks de tijd nemen om samen te reflecteren maakt dat we leren van de kinderen en van elkaar."

"Onze grote droom is een integraal kindcentrum waar kinderen van 0 tot 12 onderwijs kunnen volgen in een passend gebouw met grote ruimtes, tribunes en rijke ontdekhoeken zowel binnen als buiten, waarin de leerlingen de maatschappij in het klein kunnen nabootsen. Misschien zelfs wel verder, met uiteindelijk een eigen pabo, zodat de leerkrachten van de toekomst op deze manier worden opgeleid, dat is de droom waar wij dagelijks aan werken. Alles is mogelijk!"

NIEUWSGIERIG NAAR HET INVOEREN VAN GEPERSONALISEERD LEREN?

Wil jij gepersonaliseerd onderwijs vorm gaan geven? Wil jij leefwereld beter verwerken in jouw onderwijs? Wil jij eigenaarschap delen met de leerlingen? Wil je dit proces zowel inhoudelijk als procesmatig beter begeleiden? In de persoonlijke- en teambegeleiding van EXOVA besteden wij o.a. aandacht aan de mindset van leerkrachten en aan de diverse leerkrachtrollen als coach, mediator en teacher. Al dan niet ondersteund door de leerlijnen MATH (rekenen), Expeditie Wereld (wereldoriëntatie) en CODE26 (taal). Kijk voor uitgebreide informatie op www.exova.nl of mail naar info@exova.nl.

